

THỰC TRẠNG CẢI CÁCH THỦ TỤC HÀNH CHÍNH TRONG LĨNH VỰC LUẬT SƯ VÀ PHƯƠNG HƯỚNG CẢI CÁCH THỦ TỤC HÀNH CHÍNH KHI SỬA ĐỔI LUẬT LUẬT SƯ

■ VŨ HẢI LINH *

Cải cách hành chính là yêu cầu khách quan của mọi nền hành chính và bất cứ quốc gia nào trên thế giới. Những năm gần đây, Đảng và Nhà nước có nhiều chủ trương và giải pháp quyết liệt trong thực hiện cải cách hành chính, đặc biệt là cải cách thủ tục hành chính trên các lĩnh vực, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp.

Ngày 12/5/2020, Chính phủ ban hành Nghị quyết số 68/NQ-CP về Chương trình cắt giảm, đơn giản hóa quy định liên quan đến hoạt động kinh doanh giai đoạn 2020 - 2025, trong đó có nêu mục tiêu cắt giảm, đơn giản hóa ngay những quy định không cần thiết, không hợp lý, không hợp pháp, là rào cản, gây khó khăn cho hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp, người dân trong các văn bản hiện hành, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả và bảo đảm mục tiêu quản lý nhà nước, thúc đẩy phát triển doanh nghiệp.

Ngày 15/7/2021, Chính phủ ban hành Nghị quyết số 76/NQ-CP ban hành Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2021 - 2030, theo đó, cần cải cách thủ tục hành chính liên quan đến người dân, doanh nghiệp; thủ tục hành chính nội bộ giữa cơ quan hành chính nhà nước; rà soát, cắt giảm, đơn giản hóa điều kiện kinh doanh, thành phần hồ sơ và tối ưu hóa quy trình giải quyết thủ tục hành chính trên cơ sở ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin; bãi bỏ các rào cản hạn chế quyền tự do kinh doanh, cải thiện, nâng cao chất lượng môi trường đầu tư kinh doanh, bảo đảm cạnh tranh lành mạnh, bình đẳng, minh bạch; đổi mới và nâng cao hiệu quả thực hiện cơ chế một cửa, một cửa liên thông trong giải quyết thủ tục hành chính. Đẩy mạnh thực hiện thủ tục hành chính trên môi trường điện tử để người dân, doanh nghiệp có thể thực hiện dịch vụ mọi lúc, mọi nơi, trên các phương tiện khác nhau.

* Cục Bảo trợ tư pháp, Bộ Tư pháp

Để đẩy mạnh thực hiện thủ tục hành chính trên môi trường điện tử, ngày 06/01/2022, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 06/QĐ-TTg phê duyệt Đề án phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030.

Trước bối cảnh nêu trên, Bộ Tư pháp đã tích cực triển khai nhiều giải pháp nhằm cải cách các thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư, đáp ứng yêu cầu chung của cải cách hành chính, cải cách tư pháp và nền hành chính hiện đại.

1. Những giải pháp cải cách thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư mà Bộ Tư pháp đã thực hiện

Dịch vụ pháp lý của luật sư là một loại hình dịch vụ đặc thù, cung cấp hỗ trợ pháp lý cho người dân theo quy định của pháp luật nhằm bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của họ, góp phần bảo đảm quyền con người, quyền công dân trong tiếp cận công lý và bình đẳng trước pháp luật. Theo quy định hiện hành, Chính phủ thống nhất quản lý nhà nước về luật sư và Bộ Tư pháp là cơ quan được giao làm đầu mối giúp Chính phủ thực hiện nhiệm vụ này. Vì vậy, trong quá trình thực

hiện nhiệm vụ quản lý của mình, Bộ Tư pháp đã nghiên cứu, thực hiện nhiều giải pháp nhằm tăng cường cải cách hành chính trong lĩnh vực luật sư. Cụ thể:

Thứ nhất, Bộ Tư pháp tổ chức thu thập ý kiến, kiến nghị, phản ánh của Liên đoàn Luật sư Việt Nam, Đoàn Luật sư các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, các đối tượng thực hiện thủ tục hành chính về quy định không còn phù hợp, là rào cản, gây khó khăn cho hoạt động kinh doanh thông qua tổ chức các hội thảo, tọa đàm trao đổi trực tiếp, lấy ý kiến của luật sư, tổ chức hành nghề luật sư, tổ chức xã hội - nghề nghiệp của luật sư làm cơ sở thực tiễn để nghiên cứu, tham mưu các giải pháp hoàn thiện pháp luật. Bên cạnh đó, Bộ Tư pháp khảo sát những phản ánh của người dân về khó khăn, hạn chế về quy trình, nghiệp vụ trong triển khai dịch vụ công, nghiên cứu cắt giảm, rút gọn những hồ sơ, giấy tờ trong các thủ tục hành chính thuộc lĩnh vực quản lý của Bộ Tư pháp cũng như lĩnh vực luật sư, khi sử dụng dữ liệu dân cư. Trên cơ sở đó, từ năm 2020 đến nay, Bộ trưởng Bộ Tư pháp đã ban hành Thông tư số 05/2021/TT-BTP ngày 24/6/2021 hướng dẫn một số điều và biện pháp thi hành Luật Luật sư,

Nghị định quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Luật sư và Thông tư số 03/2024/TT-BTP ngày 15/5/2024 sửa đổi, bổ sung 08 thông tư liên quan đến thủ tục hành chính trong lĩnh vực hỗ trợ tư pháp, theo đó, chuẩn hóa các mẫu đơn, giấy tờ, làm rõ một số thành phần hồ sơ đối với các thủ tục hành chính đã có trong Luật Luật sư, Nghị định số 123/2013/NĐ-CP ngày 14/10/2013 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Luật sư và trách nhiệm của cá nhân, cơ quan có thẩm quyền giải quyết thủ tục hành chính trong việc khai thác, sử dụng thông tin trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư.

Thứ hai, Bộ Tư pháp đã thống kê, cập nhật dữ liệu, tính chi phí tuân thủ các quy định liên quan đến hoạt động kinh doanh trong lĩnh vực luật sư vào phần mềm theo hướng dẫn của Văn phòng Chính phủ.

Thứ ba, ngày 21/6/2022, Bộ trưởng Bộ Tư pháp ban hành Quyết định số 1401/QĐ-BTP công bố thủ tục hành chính được sửa đổi, bổ sung trong lĩnh vực luật sư thuộc phạm vi chức năng quản lý của Bộ Tư pháp, theo đó, chuẩn hóa các thủ tục hành chính thuộc lĩnh vực luật sư bao gồm cả thủ tục tại cấp trung ương và cấp tỉnh, đồng thời, niêm

yết công khai các thủ tục tại trụ sở của Cục Hỗ trợ tư pháp (Bộ Tư pháp), gửi việc chuẩn hóa về các Sở Tư pháp để việc thực hiện các thủ tục được minh bạch, thuận tiện.

Thứ tư, Bộ Tư pháp xây dựng và thực hiện phương án cắt giảm, đơn giản hóa quy định kinh doanh thuộc lĩnh vực luật sư, lấy ý kiến tham vấn của Liên đoàn Luật sư Việt Nam, một số Sở Tư pháp, Đoàn Luật sư có số lượng thành viên lớn.

Thứ năm, trong năm 2024, mặc dù một số thủ tục hành chính chưa được đưa lên Cổng dịch vụ công trực tuyến nhưng Bộ Tư pháp bước đầu đã thực hiện việc số hóa hồ sơ, cập nhật kết quả giải quyết thủ tục hành chính trên Cổng dịch vụ công quốc gia đối với các thủ tục: Cấp chứng chỉ hành nghề luật sư, cấp Giấy phép hành nghề tại Việt Nam của luật sư nước ngoài, cấp giấy phép thành lập chi nhánh, công ty luật nước ngoài, cấp, thu hồi chứng chỉ hành nghề luật sư, theo đó, phục vụ cho việc quản lý hồ sơ, kiểm tra, giám sát việc thực hiện các thủ tục hành chính của cơ quan liên quan.

Thứ sáu, để bảo đảm về thời hạn giải quyết thủ tục hành chính, trong khi đang nghiên cứu sửa đổi Luật Luật sư và các quy định có liên quan,

Bộ trưởng Bộ Tư pháp đã có văn bản ủy quyền cho Cục trưởng Cục Hỗ trợ tư pháp ký giải quyết các thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư như: Thủ tục cấp, cấp lại chứng chỉ hành nghề luật sư, cấp giấy phép hành nghề tại Việt Nam của luật sư nước ngoài, cấp giấy phép thành lập chi nhánh, công ty luật nước ngoài...

2. Kết quả đạt được và khó khăn, vướng mắc trong việc thực hiện cải cách thủ tục hành chính

2.1. Kết quả đạt được

Thời gian qua, với sự quan tâm, quyết liệt chỉ đạo của Chính phủ, việc cải cách thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư đã đạt được một số kết quả nổi bật như sau:

Thứ nhất, việc rà soát, đơn giản hóa thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư tạo sự chuyển biến tích cực trong giải quyết thủ tục hành chính đối với cá nhân, tổ chức. Một số Sở Tư pháp đã xây dựng cơ chế một cửa, một cửa liên thông, Trung tâm hành chính công của tỉnh giúp công khai tiến độ giải quyết hồ sơ đăng ký, thay đổi nội dung đăng ký hoạt động của tổ chức hành nghề luật sư, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân, tổ chức thực hiện thủ tục hành chính.

Thứ hai, các thủ tục hành chính

trong lĩnh vực luật sư được rà soát nhiều lần, cắt giảm những thủ tục không cần thiết, các thủ tục được niêm yết công khai tại nơi tiếp nhận, tạo thuận lợi cho cá nhân, tổ chức truy cập tìm hiểu thuận tiện, chính xác và việc thực hiện các thủ tục được minh bạch, nhanh chóng. Từ năm 2016 đến nay, có 16 thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư được cắt giảm trên tổng số 48 thủ tục.

Thứ ba, từ năm 2019, Bộ trưởng Bộ Tư pháp đã ủy quyền thực hiện các thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư cho Cục trưởng Cục Hỗ trợ tư pháp để bảo đảm thủ tục được giải quyết nhanh gọn, đáp ứng về thời hạn theo quy định của pháp luật.

Thứ tư, việc số hóa hồ sơ trên Cổng dịch vụ công Bộ Tư pháp góp phần quan trọng phục vụ quản lý, lưu trữ, tra cứu hồ sơ, đặc biệt, các hồ sơ đề nghị cấp chứng chỉ hành nghề luật sư có số lượng lớn và thời hạn lưu trữ là 70 năm theo quy định, tránh tình trạng thất lạc hồ sơ, bảo đảm việc giải quyết hồ sơ được cơ quan khác kiểm tra, giám sát về tiến độ giải quyết.

Thứ năm, bước đầu có sự thay đổi phương pháp làm việc của đội ngũ cán bộ, công chức trong lĩnh vực hỗ trợ tư pháp từ truyền thống sang phương

thực hiện đại trên môi trường điện tử, đẩy nhanh tiến độ giải quyết thủ tục hành chính.

2.2. Khó khăn, vướng mắc

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, quá trình triển khai các giải pháp cải cách thủ tục hành chính, Bộ Tư pháp và cơ quan tư pháp ở địa phương còn gặp một số khó khăn, vướng mắc sau:

Thứ nhất, việc sửa đổi văn bản quy phạm pháp luật cần có thời gian để nghiên cứu, thực hiện, trong khi, yêu cầu cải cách thủ tục hành chính cần phải thực hiện ngay nên còn thiếu đồng bộ, khó khăn trong việc giải quyết thủ tục hành chính. Hiện nay, một số Sở Tư pháp đã áp dụng việc cấp Phiếu lý lịch tư pháp trên Cổng dịch vụ công trực tuyến như thành phố Hà Nội, Nghệ An..., tuy nhiên, Luật Luật sư năm 2006, sửa đổi, bổ sung năm 2012 (sau đây gọi là Luật Luật sư) quy định Phiếu lý lịch tư pháp là một trong những thành phần hồ sơ cấp chứng chỉ hành nghề luật sư. Bản in Phiếu lý lịch tư pháp được in từ Phiếu lý lịch tư pháp dưới dạng điện tử cấp trên Cổng dịch vụ công trực tuyến không bảo đảm về hình thức của Phiếu lý lịch tư pháp bằng giấy. Do vậy, người dân vẫn chưa sử dụng được các bản in Phiếu lý lịch tư pháp này để nộp hồ sơ.

Thứ hai, một số thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư được công dân nộp tại cơ quan, tổ chức như Đoàn Luật sư, Sở Tư pháp (cấp chứng chỉ hành nghề luật sư, thu hồi chứng chỉ hành nghề luật sư), tuy nhiên, cơ quan giải quyết thủ tục hành chính là Bộ Tư pháp hoặc một số thủ tục hành chính liên quan đến trả kết quả trực tiếp bằng bản giấy (giấy phép hành nghề, chứng chỉ hành nghề luật sư) nên khó có thể đưa các thủ tục này thành thủ tục hành chính trực tuyến toàn trình. Trong khi đó, nghiên cứu sửa đổi quy định về luật sư cho thấy, nếu cắt bỏ các khâu trung gian thực hiện thủ tục hành chính thì vẫn cần phải kéo dài thời gian giải quyết hồ sơ do Bộ Tư pháp không trực tiếp hướng dẫn người đề nghị bổ sung hồ sơ, đồng thời, Bộ Tư pháp phải thực hiện tất cả các khâu từ thẩm tra, xác minh hồ sơ, trả hồ sơ và không có sự hỗ trợ của địa phương nên sẽ cần phải bố trí thêm nhân lực và cơ sở vật chất.

Thứ ba, việc cắt giảm, đơn giản hóa các giấy tờ, hồ sơ trong thủ tục hành chính đã tạo điều kiện thuận lợi cho người dân, tổ chức thực hiện. Tuy nhiên, trên thực tế, một số trường hợp đã sử dụng việc giảm bớt giấy tờ này để khai không trung thực trong hồ sơ.

Thứ tư, về cơ sở vật chất, hạ tầng

công nghệ phục vụ việc số hóa hồ sơ, một cửa điện tử liên thông còn bị gián đoạn, chưa ổn định, thông suốt ảnh hưởng đến việc giải quyết thủ tục hành chính. Một số Sở Tư pháp đã đưa thủ tục cấp chứng chỉ hành nghề luật sư lên Cổng dịch vụ công cấp tỉnh, tuy nhiên, hồ sơ đề nghị cấp chứng chỉ hành nghề luật sư được gửi đến Bộ Tư pháp theo đường bưu điện (khoảng 03 - 05 ngày), do vậy, ảnh hưởng đến thời hạn giải quyết thủ tục hành chính.

Thứ năm, số lượng cán bộ, công chức công tác trong lĩnh vực luật sư tại các Sở Tư pháp còn ít, thường phải kiêm nhiệm thực hiện các nhiệm vụ quản lý công tác hỗ trợ tư pháp khác như công chứng, đấu giá tài sản, giám định tư pháp... hoặc chuyển đổi vị trí công tác thường xuyên nên khó khăn khi nghiên cứu giải quyết hồ sơ, chưa đáp ứng về thời hạn thực hiện thủ tục hành chính, số hóa hồ sơ. Bên cạnh đó, việc xử lý công việc trên môi trường điện tử cần phải có kỹ năng thực hành tin học, công nghệ thông tin nên ở một số địa phương còn lúng túng.

Thứ sáu, hiện nay, chưa có phần mềm liên thông giữa Sở Tư pháp và Bộ Tư pháp, vì vậy, một số thủ tục hành chính vẫn phải áp dụng bằng phương pháp thủ công như tra cứu tên

gọi của tổ chức hành nghề luật sư, thủ tục cấp chứng chỉ hành nghề luật sư, thu hồi chứng chỉ hành nghề luật sư.

3. Phương hướng cải cách thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư

3.1. Hoàn thiện các quy định của pháp luật

Trước chủ trương đẩy mạnh cắt giảm thủ tục hành chính, tạo điều kiện cho người dân, doanh nghiệp, những năm gần đây, việc xây dựng Luật Luật sư (sửa đổi) đang được đề xuất đưa vào dự kiến chương trình xây dựng luật, pháp lệnh bổ sung năm 2025 của nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV (Kế hoạch thực hiện Kết luận số 19/KL-TW của Bộ Chính trị và Đề án định hướng Chương trình xây dựng pháp luật nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV ban hành kèm theo Quyết định số 2114/QĐ-TTg ngày 16/12/2021 của Thủ tướng Chính phủ). Trước bối cảnh nêu trên, Bộ Tư pháp đã và đang nghiên cứu các phương án đơn giản hóa thủ tục hành chính, thực hiện phân cấp đối với các thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư. Cụ thể:

3.1.1. Về thủ tục cấp chứng chỉ hành nghề luật sư

- Về cắt giảm quy trình thực hiện: Theo quy định của Luật Luật sư, thủ tục để trở thành luật sư sẽ gồm 02 giai đoạn với 02 bộ hồ sơ, thủ tục tách biệt:

(i) Nộp hồ sơ dự kiểm tra kết quả tập sự hành nghề luật sư (từ Đoàn Luật sư gửi đến Liên đoàn Luật sư Việt Nam); (ii) Đạt kết quả kiểm tra, được Liên đoàn Luật sư Việt Nam cấp giấy xác nhận. Sau khi đạt kết quả kiểm tra, những người này sẽ làm hồ sơ đề nghị cấp chứng chỉ hành nghề luật sư (cá nhân gửi hồ sơ đến Đoàn Luật sư, tiếp theo đến Sở Tư pháp và cuối cùng đến Bộ Tư pháp), theo đó, thành phần của 02 bộ hồ sơ có nhiều loại trùng nhau như: Bảng cử nhân luật/thạc sỹ luật, bản sao giấy tờ chứng minh thuộc trường hợp được giảm thời gian tập sự hành nghề luật sư, mẫu đơn đề nghị tham dự kiểm tra và mẫu đơn cấp chứng chỉ hành nghề luật sư có nhiều thông tin giống nhau.

Nghiên cứu cho thấy, quy trình này có nhiều đầu mối trung gian trước khi cấp chứng chỉ hành nghề luật sư, chưa đáp ứng yêu cầu về đơn giản hóa thủ tục hành chính. Do vậy, Bộ Tư pháp đang nghiên cứu kỳ thi luật sư để cấp chứng chỉ nhằm giảm bớt còn 01 thủ tục và tích hợp 01 bộ hồ sơ từ khâu dự thi đến khi xét cấp chứng chỉ. Sau khi đạt yêu cầu kiểm tra, Bộ Tư pháp sẽ xem xét cấp chứng chỉ hành nghề luật sư mà không cần nộp hồ sơ. Bên cạnh đó, nếu thực hiện theo phương án này

sẽ giảm bớt khâu trung gian xử lý hồ sơ đề nghị cấp chứng chỉ từ 02 đầu mối (Đoàn Luật sư và Sở Tư pháp) còn một đầu mối là Sở Tư pháp (không gửi qua Đoàn Luật sư). Điều này sẽ tiết kiệm thời gian xử lý hồ sơ (theo quy định của Luật Luật sư là 07 ngày làm việc) và chi phí thực hiện thủ tục hành chính đề nghị cấp chứng chỉ hành nghề luật sư (trung bình là 1.500 hồ sơ/năm).

Dự kiến chi phí cắt giảm sau khi tích hợp thủ tục trên: (i) Về thời gian nộp hồ sơ, tiết kiệm được 03 giờ làm việc (chỉ nộp hồ sơ 01 lần thay vì 01 lần đi nộp hồ sơ tham dự kiểm tra, 01 lần nộp hồ sơ đề nghị cấp chứng chỉ hành nghề luật sư); (ii) Về khai mẫu đơn, tiết kiệm được 01 giờ làm việc (chỉ còn 01 lần khai thay vì 02 lần như quy định hiện hành); (iii) Đi làm các bản sao, chứng thực giấy tờ, tiết kiệm được 01 giờ làm việc (chỉ làm 01 lần); (iv) Nhận kết quả, tiết kiệm 03 giờ làm việc (bỏ lần đi lấy giấy đạt yêu cầu kiểm tra kết quả tập sự hành nghề luật sư); (v) Phí thẩm tra tiêu chuẩn, điều kiện hành nghề luật sư, tiết kiệm được 800.000 đồng (việc thẩm tra đã được thực hiện khi nộp hồ sơ tham dự kiểm tra).

- Về cắt giảm thành phần trong hồ sơ: Điều 10 Luật Luật sư quy định tiêu

chuẩn có sức khỏe bảo đảm hành nghề luật sư. Đây là sức khỏe về mặt trí tuệ, tinh thần minh mẫn. Người đề nghị cấp chứng chỉ hành nghề luật sư đã tham gia đào tạo, tập sự hành nghề luật sư, trải qua kỳ kiểm tra tập sự hành nghề luật sư chứng tỏ bảo đảm sức khỏe về mặt trí tuệ để hành nghề luật sư. Đối với các trường hợp được miễn tập sự hành nghề luật sư, các đối tượng này đã từng công tác tại ngành Tòa án, Kiểm sát, Công an... trước khi nộp hồ sơ nên cũng đã đủ tiêu chuẩn sức khỏe. Do vậy, Bộ Tư pháp dự kiến sẽ bỏ giấy khám sức khỏe trong thành phần hồ sơ cấp chứng chỉ hành nghề luật sư và sẽ thiết kế để người đề nghị tự cam kết trong Đơn đề nghị cấp chứng chỉ hành nghề luật sư.

3.1.2. Về thủ tục cấp lại chứng chỉ hành nghề luật sư

Theo quy định của Luật Luật sư, thủ tục cấp lại chứng chỉ hành nghề luật sư được thực hiện như thủ tục cấp chứng chỉ hành nghề luật sư (khoảng 50 hồ sơ/năm). Tuy nhiên, có một số giấy tờ trong hồ sơ cấp lại đã được nộp trong hồ sơ cấp lần đầu nhưng không thay đổi. Để tạo điều kiện cho công dân, Bộ Tư pháp đang nghiên cứu cắt giảm một số giấy tờ không cần thiết trong hồ sơ cấp lại,

gồm: Bảng cử nhân luật, giấy chứng nhận đạt yêu cầu kiểm tra, đồng thời, bỏ giấy khám sức khỏe trong hồ sơ và người đề nghị tự cam kết về tình trạng sức khỏe bảo đảm hành nghề luật sư.

3.1.3. Thủ tục đăng ký hoạt động của tổ chức hành nghề luật sư

Một trong những điều kiện được thành lập tổ chức hành nghề luật sư là luật sư phải có 02 năm hành nghề liên tục làm việc theo hợp đồng lao động cho tổ chức hành nghề luật sư hoặc hành nghề với tư cách cá nhân theo hợp đồng lao động cho cơ quan, tổ chức. Tuy nhiên, thực tế cho thấy, để trở thành luật sư, theo quy định, người đó đã trải qua một quá trình kéo dài từ việc học cử nhân chuyên ngành luật từ 3,5 năm đến 04 năm, tham gia đào tạo nghề luật sư 01 năm, tiếp đó là quá trình tập sự 01 năm và cuối cùng, phải vượt qua kỳ kiểm tra kết quả tập sự hành nghề luật sư mới có thể trở thành luật sư. Chính vì vậy, việc đề xuất phương án cắt giảm điều kiện có ít nhất 02 năm kinh nghiệm hành nghề liên tục làm việc theo hợp đồng lao động cho tổ chức hành nghề luật sư hoặc hành nghề với tư cách cá nhân theo hợp đồng lao động cho cơ quan, tổ chức là phù hợp.

3.1.4. Thủ tục thu hồi chứng chỉ hành nghề luật sư

Hiện nay, việc thu hồi chứng chỉ hành nghề luật sư của Bộ Tư pháp trên cơ sở đề nghị của Sở Tư pháp hoặc Đoàn Luật sư. Để tạo thuận lợi cho cá nhân, cơ quan trong quá trình giải quyết hồ sơ thủ tục hành chính, cũng như giảm bớt thời gian giải quyết thủ tục này từ khi có đề nghị đến khi nhận được kết quả và đáp ứng yêu cầu thực hiện thủ tục hành chính trực tuyến, Bộ Tư pháp đang nghiên cứu phương án giảm khâu trung gian, thống nhất một cơ quan tiếp nhận và giải quyết thủ tục hành chính này là Bộ Tư pháp.

3.1.5. Về việc phân cấp giải quyết thủ tục hành chính

Thực hiện Quyết định số 1015/QĐ-TTg ngày 30/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt phương án phân cấp trong giải quyết thủ tục hành chính thuộc phạm vi quản lý của các bộ, cơ quan ngang bộ, Bộ Tư pháp đang nghiên cứu, rà soát phân cấp một số thủ tục trong quá trình sửa đổi Luật Luật sư, nhằm tạo điều kiện cho người dân, doanh nghiệp, cắt giảm thời gian giải quyết thủ tục hành chính trong nội bộ. Cụ thể:

- Nhóm các thủ tục trong nước gồm: Cấp chứng chỉ hành nghề luật sư đối với người đạt yêu cầu kiểm tra kết quả

tập sự hành nghề luật sư; cấp chứng chỉ hành nghề luật sư đối với người được miễn đào tạo nghề luật sư, miễn tập sự hành nghề luật sư, thu hồi chứng chỉ hành nghề luật sư, dự kiến phân cấp thẩm quyền xử lý từ Bộ trưởng Bộ Tư pháp về Cục trưởng Cục Bổ trợ tư pháp thuộc Bộ Tư pháp.

- Nhóm các thủ tục nước ngoài: Cấp giấy phép thành lập công ty luật nước ngoài; cấp giấy phép thành lập chi nhánh của công ty luật nước ngoài tại Việt Nam; cấp giấy phép thành lập chi nhánh của tổ chức hành nghề luật sư nước ngoài tại Việt Nam; cấp lại giấy phép thành lập chi nhánh, công ty luật nước ngoài; thay đổi nội dung giấy phép thành lập của chi nhánh, công ty luật nước ngoài tại Việt Nam; cấp giấy phép hành nghề tại Việt Nam của luật sư nước ngoài; gia hạn giấy phép hành nghề luật sư tại Việt Nam cho luật sư nước ngoài; cấp lại giấy phép hành nghề tại Việt Nam của luật sư nước ngoài; chấm dứt hoạt động của chi nhánh, công ty luật nước ngoài trong trường hợp tự chấm dứt hoạt động; công nhận giấy chứng nhận tốt nghiệp đào tạo nghề luật sư ở nước ngoài, dự kiến phân cấp thẩm quyền xử lý từ Bộ trưởng Bộ Tư pháp về Cục trưởng Cục Bổ trợ tư pháp thuộc Bộ Tư pháp.

3.2. Đẩy mạnh việc đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn, nâng cao trình độ của cán bộ, công chức giải quyết thủ tục hành chính trong lĩnh vực hỗ trợ tư pháp nói chung và lĩnh vực luật sư nói riêng, đặc biệt là kỹ năng kiểm tra hồ sơ, hướng dẫn đương sự cung cấp hồ sơ làm rõ thông tin và các kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin. Bên cạnh đó, nâng cao nhận thức vai trò của người thực hiện thủ tục hành chính nhằm hiểu rõ ý nghĩa quan trọng, cốt lõi của việc thủ tục hành chính được giải quyết thuận lợi, nhanh gọn.

3.3. Nâng cấp, hoàn thiện Cổng dịch vụ công quốc gia, Cổng dịch vụ công của Bộ Tư pháp, nâng cấp cơ sở hạ tầng của người giải quyết thủ tục hành chính (máy tính, máy in, máy scan...) bảo đảm hoạt động ổn định, thông suốt, hiệu quả; xây dựng phần mềm liên thông giữa Bộ Tư pháp và các Sở Tư pháp địa phương; xây dựng phần mềm quản lý luật sư và phần mềm liên thông giữa các lĩnh vực hỗ trợ tư pháp.

3.4. Tiếp tục đẩy mạnh số hóa hồ sơ đề nghị cấp, cấp lại, thu hồi chứng chỉ hành nghề luật sư, cấp giấy phép hành nghề luật sư nước ngoài, cấp giấy phép thành lập chi nhánh, công ty luật nước ngoài trong thời gian tới; rà soát, số hóa các hồ sơ cấp chứng chỉ, cấp giấy

phép đã giải quyết trước đây để phục vụ quản lý, lưu trữ lâu dài.

3.5. Tuyên truyền, hướng dẫn người dân tiếp cận với phương thức sử dụng các ứng dụng công nghệ thông tin để thực hiện thủ tục hành chính trên Cổng dịch vụ công quốc gia. Hiện nay, một số thủ tục hành chính trong lĩnh vực luật sư được thực hiện song song, người dân nộp hồ sơ bằng bản giấy và cơ quan nhà nước sẽ tự nhập dữ liệu trên Cổng dịch vụ công và giải quyết, điều này gây mất nhiều thời gian, nhân lực của cơ quan thực hiện thủ tục.

Cải cách thủ tục hành chính là một trong những điều kiện tiên quyết để tạo lập và phát triển nền hành chính hiện đại, nhất là trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay. Tuy nhiên, để việc cải cách thủ tục hành chính vừa bảo đảm thuận tiện cho cá nhân, doanh nghiệp, vừa đáp ứng được yêu cầu quản lý nhà nước, cần có các biện pháp tổng thể bảo đảm tính khả thi, đồng bộ, phù hợp với nguồn lực từ trung ương đến địa phương, tránh rủi ro và lãng phí, trong đó, chú trọng các yếu tố như hoàn thiện thể chế, chính sách, quy định pháp luật; bố trí đủ nhân lực, thường xuyên tập huấn, bồi dưỡng; bố trí về điều kiện cơ sở vật chất đáp ứng yêu cầu, ưu tiên hạ tầng công nghệ hiện đại với tính liên thông, kết nối và chia sẻ dữ liệu □